

مجموعه اشعار

رهی معیری

سایه عمر، آزاده و ...
بانضمام ترانه ها

انتشارات یاد عارف

تلفن ۶۴۹۸۸۹۳

معیری، محمدحسن، ۱۲۸۸ - ۱۳۴۷.
مجموعه اشعار رهی معیری: سایه عمر، آزاده،
... بانضمام ترانه‌ها. — تهران: یاد عارف، ۱۳۸۳.
۳۱۸ ص.

ISBN 964-7667-39-6:

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیپا.
۱. شعر فارسی -- قرن ۱۴. الف. عنوان.

۸۱۶۱/۶۲

ی/۶۲۹

۱۳۸۳

PIR۸۲۱۵/۲۱۶

ب۱۳۸۳

۸۳-۲۵۲۲۵

کتابخانه ملی ایران

مجموعه اشعار رهی معیری

چاپ اول ۱۳۸۴، تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

لینوگرافی: البرز، چاپ: ماه‌منظر، صحافی: حمید

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

شابک ۶ - ۳۹ - ۷۶۶۷ - ۹۶۴ - 39 - 6 - 964 ISBN

انتشارات یاد عارف

میدان انقلاب، اول کارگر شمالی، خیابان فرصت شیرازی، خیابان پیام‌آوران، کوچه

حق‌شناس، پلاک ۱۲، طبقه هم‌کف، تلفن: ۹۱۲۳۸۴۶۸۴۶۰

مرکز پخش:

میدان انقلاب، اول کارگر جنوبی، پاساژ نادر، طبقه زیرین، تلفن: ۶۶۴۹۶۶۴۵

فهرست

صفحه	عنوان
۱۷	رهی معیری
۱۸	در بستر بیماری
۱۹	سایه عمر غزل‌ها
۲۰	شاهد افلاکی
۲۱	حدیث جوانی
۲۲	سوزد مرا، سازد مرا
۲۲	زندان خاك
۲۳	غباری در بیابانی
۲۴	طوفان حادثات
۲۵	داغ تنهایی
۲۵	نیلوفر
۲۶	رسوای دل
۲۷	غرق تمنای توأم
۲۷	دل زاری که من دارم
۲۸	ماجرای اشك
۲۹	ترک خودپرستی کن
۳۰	گوهر تابناك
۳۱	خیال انگیز
۳۲	گریه بی اختیار
۳۳	بهشت آرزو
۳۴	ساغر هستی
۳۵	چشمه نور
۳۵	نای خروشان
۳۶	خنده مستانه
۳۷	پرنیان پوش
۳۸	جلوه ساقی
۳۸	تشنه درد

۳۹	سایهٔ آرمیده
۴۰	نازک اندام
۴۱	سودازده
۴۲	پایان شب
۴۲	باران صبحگاهی
۴۳	عمر نرگس
۴۴	سراب آرزو
۴۵	از خود رمیده
۴۵	ستارهٔ خندان
۴۶	کوکب امید
۴۷	بی سرانجام
۴۸	شعلهٔ سرکش
۴۹	مهتاب
۴۹	لبخند صبحدم
۵۰	ناآشنا
۵۱	گریزان
۵۲	خندهٔ برق
۵۲	مردم فریب
۵۳	صدف‌های تهی
۵۴	کوی می فروش
۵۴	خاک شیراز
۵۵	گیسوی شب
۵۶	وفای شمع
۵۶	شب زنده‌دار
۵۷	کوی رضا
۵۸	نعمهٔ حسرت
۵۹	پاس دوستی
۶۰	آندوه دوشین
۶۰	غنچهٔ پژمرده
۶۱	گلبرگ خونین

۶۲	آه آتشناک
۶۳	ماجرای نیمه شب
۶۳	شراب بوسه
۶۴	پرده نیلی
۶۵	فریاد بی اثر
۶۶	صفای شبنم
۶۷	بارِ گران
۶۸	ساز سخن
۶۸	ستاره بازِ یگر
۶۹	سوسن وحشی
۷۰	آغوش صحرا
۷۱	جامه سرخ
۷۱	سراپا آتشم
۷۲	آشیانه تهی
۷۳	رشته هوس
۷۴	بوسه نسیم
۷۴	شمع خاموش
۷۵	داغ محرومی
۷۶	برق نگاه
۷۶	خشکسال ادب
۷۷	حاصل عمر
۷۸	بوسه جام
۷۹	ناله جویبار
۷۹	گیاه اندوه
۸۰	سرگشته
۸۱	یار دیرین
۸۱	حصار عافیت
۸۲	ساغر خورشید
۸۳	آئینه روشن
۸۳	دریادل

۸۴		سیه مست
۸۵		پشیمانی
۸۵		آزاده
۸۶		مکتب عشق
۸۷		در سایه سرو
۸۷		حلقه موج
۸۸		محنت سرای خاک
۸۹		پیر هرات
۹۰		آتش جاوید
۹۰		زبان اشک
۹۱		گلپانگ رود
۹۲		شکوه ناتمام
۹۲		خانه برانداز
۹۳		عقده دشوار
۹۳		دامن دریا
۹۴		لذت غم
۹۵		چند تغزل
۹۶		بنفشه سخنگوی
۹۷		سایه گیسوی
۹۸		ماه قدح نوش
۱۰۰		باده فروش
۱۰۱		منظومه ها
۱۰۲		خلقت زن
۱۰۵		گنجینه دل
۱۰۷		سوگند
۱۰۸		گل یخ
۱۱۰		شبی در حرم قدس
۱۱۲		راز شب
۱۱۴		سنگریزه
۱۱۵		ساز محجوبی

۱۱۷		مریم سید
۱۱۹		بهار عاشق
۱۲۰		چند قطعه
۱۲۱		نیروی اشک
۱۲۲		نابینا و ستمگر
۱۲۳		دشمن و دوست
۱۲۳		شاخک شمعدانی
۱۲۴		ابنای روزگار
۱۲۵		موی سپید
۱۲۶		کمند حادثه
۱۲۷		پاداش نیکی
۱۲۸		رازداری
۱۲۸		زندانی حصار نای
۱۳۰		همت مردانه
۱۳۱		پاس ادب
۱۳۱		مایه رفعت
۱۳۲		سایه اندوه
۱۳۲		راز خوشدلی
۱۳۲		سخن پرداز
۱۳۳		مطایبه
۱۳۳		طبيب و بیمار
۱۳۴		کالای بی بها
۱۳۵		ابیات پراکنده
۱۳۶		باید خریدارم شوی
۱۳۶		راز نهفته
۱۳۶		نیش و نوش
۱۳۷		تلخکامی
۱۳۷		دریای تهی
۱۳۷		رنج زندگی
۱۳۸		چشم نیلی

۱۳۸		اشک و آه
۱۳۸		آتش گل
۱۳۹		آهنگ جدایی
۱۳۹		خواب آشفته
۱۴۰		نامه‌ای و چکامه‌ای
۱۴۱		از رهی به خلیلی
۱۴۲		طوفان اشک
۱۴۳		غبار مشکین
۱۴۳		سایه مرگان
۱۴۴		رنگ محبت
۱۴۵		نیرنگ نسیم
۱۴۵		نیلوفر وحشی
۱۴۵		فریب
۱۴۶		داغ جانشوز
۱۴۶		جلوه ناز
۱۴۹		ره آورد رهی
۱۵۰		جلوه ناز
۱۵۰		بهراد افسونگر
۱۵۱		آشوب انجمن
۱۵۲		جمال پرست
۱۵۳		چند رباعی
۱۵۴		تمنای عشق
۱۵۴		بی خبری
۱۵۴		آشیان سوز
۱۵۵		آئینه صبح
۱۵۵		نوشین لب
۱۵۵		افسونگر
۱۵۶		در بستر بیماری
۱۵۷		در بیمارستان لندن سروده شد
۱۵۷		ناکامی و خشنودی

۱۵۷		لعل ناب
۱۵۸		دیار شب
۱۵۸		خانه بدوش
۱۵۸		ناله بی اثر
۱۵۹		مردم چشم
۱۵۹		شباهنگ
۱۵۹		جدائی
۱۶۰		اندوه مادر
۱۶۰		سوختگان
۱۶۰		بیدادگری
۱۶۱		مسعود
۱۶۱		راز غنچه
۱۶۱		آرزو
۱۶۲		وعده خلاف
۱۶۳		برای سنگ مزارم سروده‌ام
۱۶۴		تغزل و قصیده
۱۶۵		در بزرگداشت پیامبر اکرم (ص)
۱۶۶		در بزرگداشت شاه مردان، علی (ع)
۱۷۰		در بزرگداشت حضرت رضا (ع)
۱۷۱		بهار جان پرور
۱۷۳		در ستایش شاه مردان علی (ع)
۱۷۵		مژگان
۱۷۶		دست یزدان
۱۷۷		بهار
۱۷۸		کاروانی از گل
۱۷۹		ناله عشق
۱۸۲		غزلیات
۱۸۳		ساقی
۱۸۴		حاصل مهربانی
۱۸۵		جان غم پرور

۱۸۶	لاله داغدار
۱۸۶	زندان یوسف
۱۸۷	بوسه نداده
۱۸۸	پیک امید
۱۸۸	مرغ اسیر
۱۸۹	حاصل عمر
۱۹۰	اشک حسرت
۱۹۱	ارزش لعل
۱۹۲	اشک غم
۱۹۳	فرب چرخ
۱۹۳	بدی های من
۱۹۴	خرمن و برق
۱۹۵	گوهر نایاب
۱۹۶	جامه فرسوده
۱۹۶	شاهد گل
۱۹۷	بدخواه وطن
۱۹۸	شمع بی زبان
۱۹۹	نگهبان وطن
۲۰۰	برف بهمنی
۲۰۱	غمگسار
۲۰۲	از یاد رفته
۲۰۳	انتظار
۲۰۳	آتش لب
۲۰۴	شایسته آغوش
۲۰۵	نگاه گرم
۲۰۵	غباری در بیابانی
۲۰۶	آغوش تب
۲۰۷	بر مزار مولوی
۲۰۷	جلوه خدا
۲۰۸	یار دیرین من

۲۰۹	سوزد مرا، سازد
۲۱۰	شام بی سحر
۲۱۱	دردِ مجنون
۲۱۱	بی نصیب
۲۱۲	رقص سایه
۲۱۳	گلستانِ زندگی
۲۱۵	منع دل
۲۱۵	چشمه خورشید
۲۱۵	گلستانِ وجود
۲۱۵	نمی دانی
۲۱۶	اشک و آه
۲۱۶	خانه سوزی
۲۱۷	آرزوی گل
۲۱۷	خرمن گل
۲۱۷	اشک
۲۱۸	انتقام
۲۱۸	سیه چشم
۲۱۸	اشک من
۲۱۹	نگاه خاموش
۲۱۹	ایران پرست باش
۲۲۱	غزال رمیده
۲۲۴	عشق ایران
۲۲۵	کاروان گل
۲۲۷	فرمانروایان ملک دل
۲۲۸	بهار عاشق
۲۲۹	باد خزان
۲۳۰	خلقت زن
۲۳۳	دوستی
۲۳۵	در حرم قدس
۲۳۹	حق رأی

۲۳۹	لاله کوهی
۲۴۱	فتنه آذربایجان
۲۴۲	سوارکاران
۲۴۲	پند پیرایه
۲۴۳	چشم فیروزه گون
۲۴۴	دلدادگان من (اقتباس از ترانه های بیلیتس)
۲۴۵	آتش
۲۴۷	دخترک لاله فروش
۲۴۸	زاده آزاده
۲۴۸	نگاه سخنگو
۲۴۸	پوشین
۲۵۰	دل من
۲۵۱	بزم زهره
۲۵۲	پشیمانی
۲۵۲	احترام پدر
۲۵۲	گوهر یکتا
۲۵۳	نسیم گریزان
۲۵۳	پند روزگار
۲۵۳	موی سپید
۲۵۴	رباعی
۲۵۵	تمنای عاشق
۲۵۵	بی خبری
۲۵۵	خرمن غم
۲۵۵	قصید آزار
۲۵۶	اندیشه و تشویش
۲۵۶	غنچه گل
۲۵۶	لطف نهانی
۲۵۶	آب آتشین
۲۵۷	راز دانش
۲۵۷	گل نی

۲۵۷	برگ گل
۲۵۸	تک بیت‌ها
۲۵۹	ترجمه از اشعار هندی
۲۶۳	اشعار روز
۲۶۴	نعمه فتح
۲۶۴	عشق وطن
۲۶۵	باغبان ملک
۲۶۶	رشد جنان
۲۶۶	نیش و نوش
۲۶۷	پل دختر (۱)
۲۶۷	پل دختر (۲)
۲۶۷	جانانه دشتی
۲۶۸	باور مکن
۲۶۹	رنج بی‌هوده
۲۶۹	وطن
۲۷۰	شور وطن
۲۷۱	ترانه‌ها
۲۷۳	مرغ حق
۲۷۴	دیدنی ای مه (دشتی)
۲۷۵	یار رمیده
۲۷۶	حاصل عشق
۲۷۸	آذربایجان
۲۷۹	اشک و آه
۲۸۰	کاروان
۲۸۱	صبح شادی (داغ جدایی)
۲۸۴	راز دل
۲۸۵	مست از شراب (دستگاه همایون)
۲۸۷	شور
۲۸۸	ایران زمین
۲۸۹	من آن ناله بی‌اثرم

۲۹۰	ناله بی اثر
۲۹۱	وای از شب من
۲۹۲	شب عاشق
۲۹۴	خزان عشق
۲۹۶	لاله خونین (افشاری)
۲۹۸	گل من کجایی (شور)
۳۰۰	نغمه نوروزی
۳۰۱	به کنارم بنشین
۳۰۲	امید زندگانی
۳۰۴	شب جوانی (همایون)
۳۰۵	نوای نی
۳۰۵	من از روز ازل دیوانه بودم
۳۰۶	شب جدایی
۳۰۸	بهار عاشق (اصفهان)
۳۰۹	من بی دل (سه گاه)
۳۱۰	گل بی وفا (بیات ترک)
۳۱۱	پیمان شکن (ابوعطا)
۳۱۲	بهار شادی
۳۱۳	دیدنی که رسوا شد دلم
۳۱۴	آزاده
۳۱۵	هستی
۳۱۶	آرزوی گم کرده
۳۱۷	داغ جدایی
۳۱۸	ای غم چه خواهی

رهي معيری

محمدحسن معيری، متخلص به «رهي» فرزند محمدحسن خان مؤيد خلوت در دهم اردیبهشت ماه ۱۲۸۸ هجری شمسی در تهران چشم به جهان گشود. پدرش محمدحسن خان چندگاهی قبل از تولد رهي رخت به سرای ديگر کشيده بود.

تحصيلات ابتدایی و متوسطه را در تهران به پايان برد و آن گاه به استخدام دولت درآمد و از سال ۱۳۲۲ به رياست کل انتشارات و تبليغات وزارت پيشه و هنر منصوب گرديد.

رهي به شعر و موسيقي علاقه خاصی داشت به طوری که در سن ۱۷ سالگی اولین رباعی خود را سرود.

کاش امشبم آن شمع طرب می آمد

وین روز مقارنت به شب می آمد

آن لب که چون جان ماست دور از لب ماست

ای کاش که جان ما به لب می آمد

رهي در سرودن اشعاری که دارای موضوعهای سیاسی و اجتماعی است نیز استادی تواناست و بسیاری از این گونه اشعار وی که از جهات مختلف اهمیت بسیار دارد با امضای «زاغچه، شاه پریون» در روزنامه ها و مجله های سیاسی و فکاهی انتشار یافته. رهي در سال ۱۳۳۶ با هیأتی از فضلاء و ادباء مطبوعات کشور به ترکیه سفر کرد و مدت یک ماه میهمان آن دولت بود و در شهر قونیه توفیق زیارت تربت مولانا نصیب وی شد.

یک سال بعد رهي برای شرکت در جشن یادبود چهلمین سالگرد انقلاب اکتبر اتحاد جماهیر شوروی دعوت شد و با دانشمندان شوروی ملاقات کرد در سال ۱۳۳۸ وی رهسپار فرانسه و ایتالیا شد.

رهی در سن ۶۰ سالگی درگذشت و با مرگش شاعران ایران را عزادار کرد.
 ■ ساقی بده پیمانه‌ای، زان می که بی خویشم کند
 بر حسن شورانگیز تو، عاشق تر از بیشم کند
 زان می که در شب‌های غم بارد فروغ صبحدم
 غافل کند از پیش و کم فارغ ز تشویشم کند
 نور سحرگاهی دهد فیضی که می‌خواهی دهد
 با مسکنت شاهی دهد سلطان درویشم کند
 سوزد مرا سازد مرا در آتش اندازد مرا
 وز من رها سازد مرا بیگانه از خویشم کند
 بستاند ای سرو سهی سودای هستی از رهی
 یغما کند اندیشه را دور از بداندیشم کند